

ORIGINAL ARTICLE

Assessing Citizens' Satisfaction with Urban Furniture through the Urban Environmental Quality Approach Case Study: Imam Ali Tourism Village, Bushehr

Seyed Noreddin Amiri¹, Mohammadreza Salimi Sobhan², Mahsa Dehghanian³

1. Assistant Professor, Department of Urban Planning Engineering, Persian Gulf University, Bushehr, Iran
2. Assistant Professor, Department of Geography, Institute of Law Enforcement Sciences and Social Studies, Tehran, Iran
3. Ph.D. Student in Urban Planning, Yazd University, Yazd, Iran

Correspondence
Seyed Noreddin Amiri
Email: n.amiri@pgu.ac.ir

Received: 26/Mar/2025
Accepted: 26/Aug/2025

How to cite

Amiri, S.N.; Salimi Sobhan, M.R.; Dehghanian, M. (2025). Assessing Citizens' Satisfaction with Urban Furniture through the Urban Environmental Quality Approach Case Study: Imam Ali Tourism Village, Bushehr, *Physical Social Planning*, 10 (2), 38, 61-80.
(DOI: [10.30473/psp.2026.74014.2766](https://doi.org/10.30473/psp.2026.74014.2766))

ABSTRACT

Urban furniture, as one of the essential and inseparable components of cities, plays a significant role in enhancing urban environmental quality and improving citizens' satisfaction. This study aims to measure the level of citizens' satisfaction with the quality of urban furniture and to provide models for future planning in the Imam Ali Tourism Village of Bushehr. The research is applied in purpose and descriptive-analytical of survey type in method. The statistical population consisted of citizens and visitors to the Imam Ali Tourism Village, among whom 244 individuals were selected through random sampling. The data collection tool was a researcher-made questionnaire that assessed the study indicators across four dimensions: physical, visual qualities, identity, and environment. Data were analyzed using SPSS version 19 software and statistical tests including one-sample T-test and mean comparison. Findings revealed that the overall mean satisfaction with urban furniture was 2.7 (below the desirable level). Among the four dimensions, the physical indicator, with a mean of 2.90, showed the best condition, while the environmental indicator, with a mean of 2.38, reflected the lowest level of satisfaction. Results of the one-sample T-test also confirmed the significant and stronger impact of the physical indicator on citizens' satisfaction compared to other indicators. Consequently, planning to improve the quality of urban furniture in this area should primarily focus on enhancing environmental indicators, followed by strengthening identity and visual qualities.

Keywords: Urban Furniture, Citizens' Satisfaction, Tourism Village, Urban Environmental Quality, Bushehr City, Security.

«مقاله پژوهشی»

سنجش رضایت‌مندی شهروندان از مبلمان شهری با رویکرد کیفیت محیط شهری مورد مطالعه: دهکده گردشگری امام علی بوشهر

سید نورالدین امیری^۱، محمدرضا سلیمی سبحان^۲، مهسا دهقانیان^۳

چکیده

امروزه مبلمان شهری به عنوان یکی از اجزای ضروری و جدایی‌ناپذیر شهرها، نقش بسزایی در ارتقای کیفیت محیط شهری و رضایت شهروندان ایفا می‌کند. این پژوهش با هدف سنجش میزان رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان شهری و ارائه الگوهایی برای برنامه‌ریزی‌های آتی در دهکده گردشگری امام علی شهر بوشهر انجام شده است. پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، توصیفی-تحلیلی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش را شهروندان و مراجعان به دهکده گردشگری امام علی تشکیل دادند که از بین آنان ۲۴۴ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه محقق‌ساخته بود که شاخص‌های پژوهش را در چهار بعد کالبدی، کیفیات بصری، هویت و محیط مورد سنجش قرار می‌داد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS ویرایش ۱۹ و با بکارگیری آزمون‌های آماری T تک‌نمونه‌ای و مقایسه میانگین‌ها تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که میانگین کل رضایت از مبلمان شهری ۲/۷ (در سطحی پایین‌تر از حد مطلوب) است. در بین ابعاد چهارگانه، شاخص کالبدی با میانگین ۲/۹۰ از وضعیت بهتری برخوردار بود، در حالی که شاخص محیط با میانگین ۲/۳۸ در پایین‌ترین سطح رضایت قرار داشت. نتایج آزمون T تک‌نمونه‌ای نیز تأثیر معنادار و مهم‌تر شاخص کالبدی را بر رضایت شهروندان در مقایسه با سایر شاخص‌ها تأیید کرد. در نتیجه، برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت مبلمان شهری در این منطقه، باید بر بهبود شاخص‌های محیطی و سپس تقویت هویت و کیفیات بصری متمرکز گردد.

واژه‌های کلیدی

مبلمان شهری، رضایت‌مندی شهروندان، دهکده گردشگری، کیفیت محیط شهری، شهر بوشهر، امنیت.

۱. استادیار گروه مهندسی شهرسازی، دانشگاه خلیج فارس، بوشهر، ایران

۲. استادیار گروه جغرافیا، پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی، تهران، ایران

۳. دانشجوی دکتری شهرسازی، دانشگاه یزد، یزد، ایران

نویسنده مسئول: سیدنورالدین امیری
رایانامه: n.amiri@pgu.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۰۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۶/۰۴

استناد به این مقاله:

امیری، سیدنورالدین؛ سلیمی سبحان، محمدرضا؛ دهقانیان، مهسا (۱۴۰۴). سنجش رضایت‌مندی شهروندان از مبلمان شهری با رویکرد کیفیت محیط شهری مورد مطالعه: دهکده گردشگری امام علی بوشهر، فصلنامه علمی برنامه‌ریزی توسعه کالبدی، ۱۰ (۲)، ۳۸-۶۱-۸۰.

(DOI: [10.30473/psp.2026.74014.2766](https://doi.org/10.30473/psp.2026.74014.2766))

مقدمه

می‌کند و لازم است طراحی آن با فرهنگ و آداب و رسوم مردم هماهنگ باشد. این مطالعه، نقش مبلمان شهری را در ارتقای کیفیت محیط و افزایش رضایتمندی شهروندان مورد سنجش قرار می‌دهد. هدف از این تحقیق، تبیین علمی عوامل مؤثر بر کیفیت مبلمان شهری و تأثیر آن بر کیفیت محیط زیست شهری و رضایتمندی شهروندان است تا الگوهای مناسبی برای برنامه‌ریزی‌های آینده ارائه گردد. با در نظر گرفتن نیازهای اساسی انسان از جمله امنیت و احساس تعلق خاطر در شهر، می‌توان گفت مبلمان شهری با طراحی مناسب می‌تواند به این نیازها پاسخ گوید و نقش مهمی در ارتقای کیفیت زندگی شهروندان ایفا کند.

افزایش سریع جمعیت، به‌ویژه رشد جمعیت شهرنشین در دهه‌های اخیر، برنامه‌ریزان را بر آن داشته تا توجه بیشتری به مسائل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی معطوف نموده و در پی ایجاد محیطی مناسب و دلپذیر برای شهروندان باشند. با این حال، بستر کلان‌شهرهای امروزی پاسخگوی نیازهای ساکنان خود نیست و شدت فعالیت‌های شهری، به‌ویژه در شهرهای جهان سوم، شرایط دشوار و نامساعدی را برای شهروندان پدید آورده است. در این میان، کیفیت کالبدی شهرها نقشی تعیین‌کننده در سرنوشت آن‌ها ایفا می‌کند و دستیابی به منظر مطلوب، زیبایی شهری و رضایت شهروندان، بدون برنامه‌ریزی صحیح، مکان‌یابی مناسب، توجه به شرایط بومی و فرهنگی، ایجاد تناسب کارکردی و ابعادی در شهر، ساماندهی سطوح ارتباطی و به‌ویژه توجه به مبلمان شهری، امکان‌پذیر نخواهد بود (زنگی‌آبادی و همکاران، ۱۳۸۳: ۳).

سازمان‌دهی مبلمان شهری، به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عناصر محیط شهری، سهم بسزایی در مطلوبیت و کیفیت فضا از منظر شهروندان ایفا می‌کند. برنامه‌ریزی نادرست یا ناقص در این حوزه، به کاهش کارایی این عناصر منجر می‌شود (Fukahori & Kobota, 2002: 83). مبلمان شهری در تعریف شخصیت عملکردی فضاها نقش اساسی دارد و بر روحیه شهر و شهروندان تأثیر چشمگیری می‌گذارد. رابطه بصری میان انسان و محیط، از جمله عواملی است که در کنار سایر مؤلفه‌ها، در ارزیابی کیفیت محیط زیست حائز اهمیت است (جلیوند، ۱۳۹۰: ۱۴). در شهرهای معاصر، فضاهای عمومی به‌عنوان بخشی از کالبد شهر، از کارکرد عمومی و اجتماعی

انسان شهری امروز برای ارضای نیازهای اجتماعی و ایفای نقش اجتماعی خود، به فضاهایی با حدود، شرایط و امکانات مناسب نیاز دارد. در شهرهای معاصر، فضاهای عمومی به‌عنوان بخشی از کالبد شهر، دارای مفهوم عمومی و اجتماعی بوده و پاسخگویی به نیازهای اجتماعی انسان‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (مسعودی، ۱۳۹۶: ۱۲). از چند دهه اخیر، بار دیگر مکان‌های عمومی به‌عنوان فضایی برای زندگی مطرح شده‌اند و اهمیت برنامه‌ریزی و طراحی مناسب عناصر شهری از جمله مبلمان، مورد توجه قرار گرفته است. اهداف اصلی برنامه‌ریزی شهری شامل سلامت، آسایش و زیبایی است که دستیابی به آن‌ها مستلزم برنامه‌ریزی دقیق مبلمان شهری است (زنگی‌آبادی و تبریزی، ۱۳۸۳: ۳). شهرهای امروزی در پی ایجاد محیطی خلاق و پرورنده برای ساکنان خود هستند و علاوه بر رفع نیازهای فیزیکی، پاسخی برای نیازهای روانی، روحی و فرهنگی شهروندان ارائه می‌دهند (عبیدی، ۱۳۹۳: ۴۲).

امروزه در سراسر جهان، طراحی محیط و مبلمان شهری در حیطه کیفیت فضای شهری و فرهنگ جامعه قرار دارد. در ایران، نیز طراحی مبلمان شهری حول محور باورها، دیدگاه‌ها و فرهنگ جامعه شکل می‌گیرد (Bulut et al, 2007: 89). طراحی مبلمان شهری بازتابی از اندیشه‌ها و هویت یک جامعه است که با هنر و خلاقیت درمی‌آمیزد و به عنصری ماندگار تبدیل می‌شود که بر زندگی همه اقشار جامعه اثر می‌گذارد. متأسفانه، نگرش اقتصادی و سودمحورانه به این حوزه، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، سبب شده است که برخی طراحان مبلمان شهری، بیشتر به دنبال حداکثرسازی سود باشند و کمتر به نیازهای روانی و اجتماعی جامعه توجه کنند (Sabir & Millward, 2011: 104). اگرچه گاهی رعایت استانداردهای شهری اجتناب‌ناپذیر است، این مقررات اغلب به عنوان موانعی دست‌وپاگیر و غیرسودآور تلقی می‌شوند. در نتیجه، پرداختن به مبلمان شهری و تأثیر آن بر کیفیت و منظر فضاهای شهری، اغلب امری غیرضروری و حتی مزاحم تلقی شده و تمایلی برای پذیرش ریسک‌های اقتصادی در این زمینه وجود ندارد. با این حال، مبلمان شهری، همچون هر عنصر دیگری در سیمای شهر، نقش مهمی در ارتقای رضایتمندی شهروندان ایفا

برخوردارند و نقش مهمی در حیات شهری ایفا می‌کنند (مسعودی، ۱۳۸۰: ۱۲).

فضا: فضا، مجموعه‌ای از انسان‌ها، فعالیت‌ها، محیط طبیعی و مصنوع است که به ابعاد فیزیکی محدود نمی‌شود و ابعاد غیرفیزیکی، ایستا و پویا را دربرمی‌گیرد و دارای بعد زمانی نیز هست. فضا، تلفیقی از کالبد و محتوا است و این ویژگی، از خصوصیات بارز آن به‌شمار می‌رود (سازمان برنامه و بودجه، ۱۳۶۴: ۴). فضا، بازتابی از آگاهی‌های اساسی انسان از جهان و تجربیات زندگی اوست و وابستگی‌های ارادی وی با محیطش را نمایان می‌سازد. فضای جغرافیایی، فضایی منحصر به فرد برای هر فرهنگ خاص است. در واقع، فضای انسان، زاده‌ای است که تجربیات فرهنگی ویژه زندگی را به نمایش می‌گذارد و این فضا، با تصمیمات انسانی - اعم از فردی یا جمعی، اختیاری یا اجباری، آگاهانه یا ناآگاهانه - پیوسته در حال تغییر و تحول است (الهیاری، ۱۳۹۵: ۲۰).

فضای عمومی شهری: فضای عمومی، عرصه‌ای است که در آن با غریبه‌ها - کسانی که از اقوام، دوستان یا همکاران ما نیستند - در استفاده از فضا شریک می‌شویم. این فضا بستری برای فعالیت‌های متنوعی همچون تعاملات سیاسی، مناسک مذهبی، مبادلات اقتصادی، فعالیت‌های ورزشی و همزیستی مسالمت‌آمیز فراهم می‌آورد. در تعریف دقیق‌تر، فضای عمومی به آن دسته از عرصه‌های شهری اطلاق می‌شود که در همه اوقات و برای همه انواع فعالیت‌های جمعی، در دسترس عموم مردم قرار دارد. چنین فضاهایی به شهروندان می‌آموزند که چگونه دیگران را در استفاده مشترک از فضا سهیم کنند. پیشینه تاریخی این فضاها به میدان‌های عمومی یونان باستان (آگورا) به عنوان کانون فعالیت‌های اجتماعی و تجاری، و نیز آملی تئاترهای رومی به عنوان مکان‌هایی برای گردهمایی‌ها، جشن‌ها و مراسم آیینی بازمی‌گردد. اولدنبورگ جامعه‌شناس، این گونه فضاها را "مکان سوم" می‌نامد که میزبان تجمعات داوطلبانه و خودانگیخته شهروندان است (ایزدی و همکاران، ۱۳۹۴: ۷).

کیفیت محیط شهری: در فرهنگ‌های معتبر فارسی، کیفیت به صورت «چگونگی»، «حالت» و «وضعیت حاکم بر یک پدیده» تعریف شده است. در زبان لاتین، واژه Quality از ریشه Qualitas به معنای «چگونگی بودن» یا «شیوه وجود»

گرفته شده است. پاکزاد نیز کیفیت را «چگونگی یک شیء و تأثیرگذاری عاطفی و عقلانی آن بر مخاطب» می‌داند و کمیت را به «ابعاد فیزیکی و مقداری اشیا» مرتبط می‌سازد. این دو مفهوم، اگرچه متمایز، اما همواره در پیوندی ناگسستنی با یکدیگر قرار دارند. از دهه ۱۹۶۰ میلادی، رشد شتابان شهرنشینی و گسترش کلان‌شهرها، چالش‌های متعدد زیست محیطی، اجتماعی و کالبدی را به همراه آورد. برنامه‌ریزان شهری به تدریج دریافتند که تمرکز صرف بر شاخص‌های کمی، پاسخگوی حل مسائل پیچیده شهری نیست و توجه به ابعاد کیفی در کنار کمیت، امری ضروری است. در همین راستا، در نخستین کنفرانس هیئات سازمان ملل در سال ۱۹۷۶، مفهوم کیفیت محیط به‌طور رسمی مطرح و معادل با برآورده کردن نیازهای اساسی انسان و تحقق عدالت اجتماعی تعریف شد. کیفیت محیط، در واقع بخشی جدایی‌ناپذیر از کیفیت زندگی است و کلیه شاخص‌هایی را دربرمی‌گیرد که در رضایت‌مندی انسان‌ها نقش دارند. کیفیت محیط شهری نیز حاصل توجه همزمان به ابعاد کیفی و کمی عناصر شهری و تعامل میان آن‌هاست. برنامه‌ریزان امروزه بر این باورند که کیفیت محیط، مفهومی محوری در برنامه‌ریزی منطقه‌ای و اجتماعی است و با مؤلفه‌هایی چون کیفیت زندگی، تنوع فضای اجتماعی، ویژگی‌های کالبدی، فعالیت‌های شهری، وابستگی‌های مکانی و هویت شهری در ارتباط تنگاتنگ قرار دارد. به‌طور خلاصه، کیفیت محیط شهری همه ابعاد اجتماعی، اقتصادی و کالبدی را شامل می‌شود و نهایتاً بر اساس میزان رضایت شهروندان ارزیابی می‌شود (تقوایی و همکاران، ۱۳۹۱: ۴۴).

رضایت‌مندی: رضایت‌مندی به عنوان مفهومی چندبعدی، حاصل تعامل پیچیده‌ای بین انتظارات، نیازها و تجربیات افراد است. این مفهوم در حوزه مبلمان شهری زمانی محقق می‌شود که بین عملکرد، زیبایی‌شناسی و کاربرپذیری عناصر شهری با نیازها و انتظارات شهروندان تعادل برقرار شود. بر اساس مطالعات پیشین، رضایت‌مندی شهروندان از مبلمان شهری نه تنها از طریق کارکرد فیزیکی مناسب، بلکه از طریق انعکاس هویت فرهنگی، ایجاد حس تعلق و تأمین امنیت روانی نیز حاصل می‌گردد (رفیعیان و همکاران، ۱۳۸۸: ۵۸). به عبارت دیگر، رضایت‌مندی در حوزه فضاهای شهری زمانی به دست می‌آید که مبلمان شهری بتواند همزمان به نیازهای عملکردی،

تأمین نیازهای عمومی شهروندان، امری ضروری است (معراجی، ۱۳۹۰: ۶). از خصوصیات مهم اجزای مبلمان شهری وابسته بودن آن‌ها به فرهنگ است. اینکه هر کدام از مبلمان شهری را کجا قرار دهیم و این جانمایی تا چه اندازه با استانداردهای تکنیکی مربوط به فضای عمومی، مطابقت دارد نیز باید مورد توجه و بررسی قرار گیرد. در برنامه‌ریزی و طراحی شهری چگونه چیدمان فضاهای شهری از اهمیت بالایی برخوردار است. به طور مثال، چگونگی برخورداری خیابان‌ها از روشنایی مناسب و یا خوانا بودن تابلوها و نشانه‌های شهری و یا ایستگاه‌های اتوبوس و تاکسی که نقش مهمی در فرهنگ شهرنشینی دارند و از اجزای مهم مبلمان شهری محسوب می‌شوند، باید به گونه‌ای مکان‌یابی و طراحی شوند که جذابیت آن‌ها شهروند را راغب به استفاده از آن‌ها نماید. همچنین میدان دید مناسبی داشته باشند بدین معنا که برای شهروند با کمی مسافت قابل شناسایی باشد. در کل اجزای مبلمان شهری باید به گونه‌ای در فضا مکان‌یابی شود که فضاهای شهری به‌عنوان فضای تنفسی و تعامل اجتماعی برای شهروندان باقی بمانند (منصوری، ۱۳۹۲: ۵).

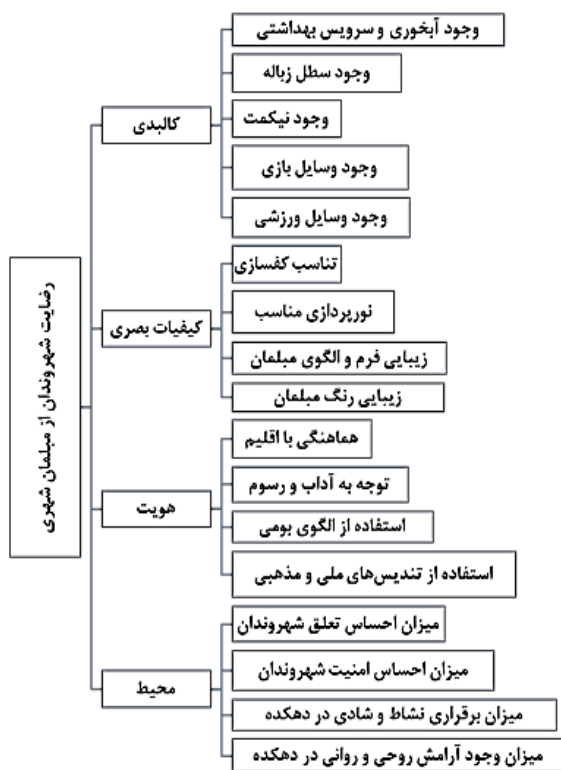
به‌طور کلی می‌توان مبلمان شهری را به دو گروه کارکردی و تزیینی تقسیم نمود. این تفکیک بدان معنی نیست که مبلمان کارکردی شهر نباید آراسته و چشم‌نواز باشند. هدف این تفکیک توجه به این موضوع است که دسته نخست (مبلمان کارکردی) تأکید بر جنبه‌های عملکردی، توزیع مناسب، مکان‌یابی صحیح و اندازه متناسب با محیط می‌باشد (جلالی و همکاران، ۱۴۰۳). بر اساس نظر بایراک عناصر تجهیزاتی، شاخص‌هایی هستند که ارتباط بین مردم را برقرار می‌کنند و به یک فضا مفهوم زیبایی‌شناختی و مشخصی می‌دهند، به همین دلیل عناصر تجهیزاتی شهری از اهمیت بسیاری برخوردارند که فقط برای اهداف بخصوصی استفاده نمی‌شوند، بلکه می‌توانند به‌عنوان تازه‌کننده چشم‌انداز فضاهای شهری استفاده شوند. همچنین این عناصر شامل کاربری‌های مختلفی از قبیل مبلمان با کاربری تفریحی-رفاهی مانند نیمکت، سطل زباله، مبلمان بازی کودکان و غیره، مبلمان با کاربری زیباسازی مانند گلجای‌ها، تندیس‌ها، آب‌نماها و غیره، مبلمان با کاربری تردد و ارتباطی مانند ایستگاه‌های اتوبوس، کف‌پوش‌ها، پارکینگ‌ها و غیره، مبلمان با کاربری چندمنظوره مانند تلفیق نیمکت و گلجای و غیره و در نهایت مبلمان با کاربری خدماتی مانند تابلوها، علائم، باجه‌های

زیبایی‌شناختی و روانی-اجتماعی شهروندان پاسخ گوید. این نگاه جامع به رضایت‌مندی، برنامه‌ریزان و طراحان شهری را ملزم می‌کند تا در کنار توجه به معیارهای کالبدی و فنی، به ابعاد فرهنگی، اجتماعی و روانی تأثیرگذار بر تجربه شهروندان نیز توجه نمایند (هدایت و علمی، ۱۳۹۱: ۳۲).

مبلمان شهری: مبلمان شهری به مجموعه عناصری گفته می‌شود که در شهر و خیابان و در کل فضای باز نصب شده‌اند و استفاده عمومی دارند؛ بنابراین به دلیل ارتباط تک‌تک شهروندان با مبلمان شهری این موضوع از جنبه‌های مختلف دارای اهمیت است (رفیع و همکاران، ۱۴۰۲). مبلمان شهری که خواستگاه اولیه آن، خیابان، کوچه، میدان و پارک است از جمله عناصر سازنده فضای شهری شمرده می‌شوند که کمیت و کیفیت، زیبایی، راحتی، دوام و محل استقرار آن نقش بسیار اساسی در دستیابی به شهری زیبا و سالم دارد (مرتضایی، ۱۳۸۱: ۴). مبلمان شهری در کنار رفع نیازهای مادی اقشار مختلف استفاده‌کننده از فضاهای شهری، بعد زیبایی‌شناسانه حائز اهمیتی نیز دارد و این زیبایی بیش از هر چیز در نتیجه هماهنگی، وحدت و تنوع، تکرار شونده‌گی و انعطاف‌پذیری عناصر دخیل در برنامه‌ریزی و طراحی شهری است (قانع، ۱۳۸۹: ۸). طراحی و برنامه‌ریزی ایجاد مبلمان شهری از عواملی است که در ایجاد هویت و خوانایی و زیبایی شهر بسیار اهمیت دارد. بر اساس اصول شهرسازی، مبلمان شهری نه تنها باید با ویژگی‌های طبیعی متناسب باشد، بلکه در نصب و مکان‌یابی و طراحی آن باید به ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی شهر مورد نظر نیز توجه کرد (اسلامی راد، ۱۳۹۲: ۴). در حقیقت مبلمان شهری به اجزاء غیر ثابت فضاهای شهری گفته می‌شود که به‌عنوان عناصر مکمل در میان فضاهای میانی ساختمان‌ها و بناها قرار می‌گیرند (زنگی‌آبادی و تبریزی، ۱۳۸۳: ۸). مجموعه اجزایی که در فضاهای شهری چیده می‌شوند و جهت رفع نیازهای زیست‌محیطی به استفاده عموم می‌رسند (منصوری، ۱۳۹۲: ۷). این تجهیزات شهری جزء لاینفک محیط‌زیست یک شهر بوده و هویت و شناخت کامل یک شهر را امکان‌پذیر می‌سازد. مبلمان یا اثاثیه شهری اشیایی هستند که به‌منظور آسایش و راحتی، ارائه اطلاعات، کنترل حرکت، حفاظت و بهره‌گیری توسط استفاده‌کنندگان در فضاهای شهری واقع شده‌اند. این عناصر کارکرد عمومی دارند و وجود آن‌ها در فضاهای شهری برای

و تعامل حوادث اجتماعی برای شهروندان باشد (درویشی، ۱۳۹۲: ۳).

در این تحقیق هدف پاسخ به سؤالاتی جهت ارزیابی رضایت شهروندان از مبلمان شهری دهکده گردشگری بوشهر است. لذا بایستی ارتباط مبلمان با عواملی مانند کالبدی، هویتی، کیفیات بصری و رضایت شهروندان از محیط در جهت ارتقاء رضایت‌مندی شهروندان در استفاده از مبلمان شهری مورد بررسی و ارزیابی قرار دهد. شکل ۱ مدل مفهومی پژوهش را نشان می‌دهد.

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

در خصوص مبلمان شهری و مسائل مربوط به آن پژوهش‌های بسیاری صورت گرفته که از میان انبوه آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

برلیانی (۱۳۹۲)، در تحقیق خود با موضوع بررسی عوامل مؤثر بر ارتقا سیما و منظر شهری با تأکید بر پیاده‌روها، با توجه به اهمیت زمین در موضوع سیما و منظر شهری به جایگاه منظر شهری و به‌ویژه کالبد شهری اشاره کرده و پیاده‌روها را بخشی از سیمای زمین مطرح کرده است که کیفیت و مطلوبیت بالای

تلفن و غیره می‌باشند. به‌طور کلی اجزای مبلمان شهری دو ویژگی اساسی دارند: یکی زیبایی و دیگری کاربردی بودن که در صورت داشتن هر دو ویژگی می‌توانند نیاز عملکردی و بصری شهروندان را هم‌زمان برآورده سازند (سورشجانی و صادقی، ۱۳۹۵: ۳۵۵). در تقسیم‌بندی دیگر مبلمان شهری شامل سه دسته عمده است: تجهیزات کاربردی، تجهیزات ایمنی و آسایش و تجهیزات زیباسازی فضای شهری، تجهیزات کاربردی شهری دارای زیرمجموعه‌هایی می‌باشند که عبارت‌اند از: تعیین جهت و ارائه اطلاعات (مانند تابلوهای راهنما-نامگذاری‌ها و...)، ارائه مقررات (مانند تابلوهای راهنمایی و رانندگی - تابلوهای اخطار و...)، ارائه کالا و محصولات (مانند کیوسک‌های روزنامه صندوق پست و...)، مبلمان ثبتی (مانند پارکومترها- تقویم‌ها و...). تجهیزات ایمنی و آسایش شهری دارای زیرمجموعه‌هایی می‌باشند که عبارت‌اند از: استراحتگاه و پناهگاه (مانند نیمکت‌ها و آلاچیق‌ها)، حفاظتی (مانند نرده‌ها، حصارها و جداکننده‌ها)، تفریحی (مانند وسایل بازی کودکان وسایل ورزشی و...)، روشنایی، تجهیزات زیباسازی فضای شهری: وسایل فرهنگی (مانند مجسمه‌ها، المان‌ها و...)، فضای سبز (مانند باغچه‌ها، گلدان‌ها، پارک‌ها) (شمس و مرادی، ۱۳۹۳: ۸۹). از خصوصیات مهم اجزای مبلمان شهری وابسته بودن آن‌ها به فرهنگ است. اینکه هر کدام از مبلمان شهری را در کجا قرار بدهیم و این چیدمان چقدر با استانداردهای تکنیکی که در فضای عمومی بکار می‌بریم، مطابقت دارد خود نگرشی است که باید مورد تأمل قرار گیرد. در طراحی شهری، چگونه می‌توان فضاهای شهری را از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به‌طور مثال چطور خیابان‌ها را از روشنایی مطلوب برخوردار کنیم و آیا نشانه‌های شهری و تابلوهای راهنما خوانا هستند؟ و یا در مورد ایستگاه‌های اتوبوس که یکی از مهم‌ترین اجزای مبلمان شهری محسوب می‌شود و نقش مهمی در فرهنگ شهرنشینی دارند باید طوری طراحی شوند که جذابیت آن‌ها شهروند را به استفاده از آن راغب کند و میدان دید مناسبی را داشته باشد بدین معنا که برای شهروندان حتی با کمی مسافت قابل شناسایی باشند، البته شایان ذکر است ایستگاه‌های اتوبوس بهترین مکان برای تبلیغات مورد نیاز شهروندان می‌باشد که این تبلیغات باید قابل فهم بوده و محدود به ضرورت‌ها شوند. در کل اجزای مبلمان شهری باید طوری در فضا مکان‌یابی شوند که فضاهای شهری به‌عنوان فضای تنفسی

میلان شهری است.

ایمنی و سیدی (۱۳۹۰)، در مقاله خود با عنوان طراحی و مناسب‌سازی میلان شهری، لزوم برنامه‌ریزی و طراحی شهری را به‌منظور بهبود معیارهای کیفی زندگی در عرصه شهری مطرح می‌سازند و با توجه به نقش مهمی که فضای عمومی و شهرهای در جامعه انسانی بازی می‌کنند، تجدید و احیای فضاهای ارزشمند شهری و خلق فضای مطلوب پاسخگو به نیازهای شهروندی را مطرح می‌سازند که افراد در آن، در تعامل با یکدیگر و جامعه قرار می‌گیرند، جایی که فرهنگ‌ها نمود می‌یابند؛ و با بیان اینکه، به یادماندن بودن، سرزندگی و منحصر به فرد بودن، همگی در منظر شهری مؤثرند، سعی در ارائه نکات و راهکارهایی مؤثر در مناسب‌سازی منظر شهری دارند.

جمشیدی شیخی آبادی و همکاران (۱۴۰۳)، در پژوهشی با عنوان سنجش وضعیت میلان شهری و تأثیر آن بر رضایت‌مندی شهروندان؛ (نمونه مطالعاتی: بلوار طاق‌بستان کرمانشاه) به بررسی وضعیت میلان شهری بلوار طاق‌بستان کرمانشاه و سپس سنجش تأثیر آن بر رضایت‌مندی شهروندان از میلان پرداخت. روش پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی و نوع آن کاربردی است. همچنین، از مطالعات اسنادی، مشاهده میدانی و ابزار پرسشنامه جهت گردآوری اطلاعات بهره گرفته شده است. جامعه آماری این پژوهش جمعیت یک‌میلیون نفری شهر کرمانشاه که در این میان ۳۸۴ نفر به‌عنوان حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شده‌اند. تجزیه و تحلیل داده‌ها ابتدا با آمار توصیفی، فراوانی و درصد متغیرهای مورد مطالعه توصیف و سپس با آمار استنباطی در قالب آزمون آماری همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون خطی چندگانه به سؤالات پژوهش پاسخ داده شده است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که میان تمامی شاخص‌های میلان شهری و رضایت‌مندی شهروندان رابطه معناداری وجود دارد. البته میزان همبستگی هر شاخص میلان شهری با رضایت‌مندی شهروندان متفاوت است. بدین صورت که، سه شاخص کیفیت فیزیکی-محیطی، تناسب و زیبایی، ایمنی و امنیت به‌ترتیب با میزان همبستگی ۰/۷۷۳، ۰/۷۵۳ و ۰/۹۰۱، با رضایت‌مندی شهروندان بلوار طاق‌بستان شهر کرمانشاه دارند. بدین ترتیب، در ارتقا و رضایت‌مندی آن تأثیرگذارترند. از سوی

آن از دیدگاه ساکنین، خود باعث افزایش حضور شهروندان در محیط‌های شهری شده که این حضور موجب تکامل سیمای شهر می‌شود. به‌طور کلی از دیدگاه شهروندان و مدیران مؤثرترین عامل در بعد سرزندگی، ایجاد فضای تفریحی که عامل اصلی حرکت در پیاده‌روها است، در بعد انعطاف‌پذیری، جنس و رنگ و فرم مصالح در کف پیاده‌روها، در بعد ایمنی، روشنایی پیاده‌روها و ارتباط آن با امنیت و در بعد حمل‌ونقل، جریان عابر پیاده در پیاده‌روها است.

اقبال، بابائی و عمرانی (۱۳۹۱)، در مقاله‌ای با عنوان، (همکاری‌های بین بخشی رویکردی در زیباسازی میلان شهری)، ساماندهی میلان شهری را به‌منظور رفع نیازهای عملکردی و بصری شهروندان، امری لازم و ضروری دانسته و با بیان اینکه میلان شهری چند بعدی بوده و نهادها و بخش‌های متعددی در آن دخیل می‌باشند، به بررسی نقش و عملکرد هر یک از سازمان‌های ذی‌ربط در میلان شهری پرداخته و الگویی برای هدفمند کردن آن و مدیریت واحد با همکاری سایر بخش‌های مرتبط ارائه کرده‌اند که می‌تواند راهکارهای مناسب برای زیبا جلوه نمودن شهرها در حوزه میلان شهری باشد.

هاشم‌پور (۱۳۹۱)، در کتاب خود با عنوان میلان شهری و زیباسازی تلاش کرده است تا بیان اینکه، مناسب‌سازی و میلان شهری یک مقوله در دو کالبد است که در واقع مناسب‌سازی میلان شهری همان میلان برای همگان است و برای اینکه بتوانیم شهر را در اختیار همگان قرار دهیم، بایستی در برنامه‌ریزی و طراحی شهری همه اقدار جامعه را در نظر بگیریم، فرصت‌سازی را یک اعتقاد مدیریتی معرفی کند. به این منظور، دادن فرصت برابر به همه اقدار جامعه از طرف مدیر شهری را ضروری دانسته و لازمه تحقق‌پذیری این امر را برابری امکانات شهری، امکان دستیابی به تمام ابعاد کالبدی شهر، ایجاد ابزار و اثاثیه شهری متناسب با نیازهای افراد و ساختن میلان شهری در ابعاد مختلف انسانی، بیان کرده است. عناوینی که در این کتاب به‌عنوان راهبردها و اهداف اصلی میلان شهری مورد بررسی قرار گرفتند، شامل بررسی میلان شهری و فضای شهری، آسایش و میلان شهری، هویت و میلان شهری، سازگاری میلان با فضای شهری، مدیریت و برنامه‌ریزی میلان شهری، جایگاه میلان و فضای شهری، طراحان و برنامه‌ریزان میلان شهری و در انتها مناسب‌سازی

هویت یک خیابان را شکل می‌دهد قلمداد کرده است و با هویت جدیدی که خیابان به دست می‌آورد، رابطه بین انسان و شهرها، ضرورت وجود کیفیت بالای محیط زندگی و کیفیت زندگی نمایان می‌شود. زمانی که ویژگی‌های رسانه‌های تبلیغاتی را به‌عنوان طراحی ارتباطات و نوع استفاده بررسی می‌کنیم، تصور می‌شود که تبلیغاتی که برای یک کمپین تبلیغاتی انتخاب و طراحی می‌شود، بر طراحی و ظاهر شهر اثر می‌گذارد. مبلمان شهری که فضایی از شهر را اشغال می‌کند را می‌توان به‌عنوان ابزاری برای تبلیغات و طراحی‌های گرافیکی دانست. مبلمان شهری که جایگاه قابل توجهی در شهر دارد، به‌عنوان فرصت تبلیغاتی مهمی است که در آن محصولات طراحی گرافیکی به اجرا در می‌آیند. در این تحقیق، هدف نشان دادن بهترین استفاده از مبلمان شهری به‌عنوان بخشی از زندگی عمومی است با در نظر گرفتن این ایده که طراحی گرافیکی و محصولات آن که در مبلمان شهری استفاده شده‌اند، میزان درک و خوانایی یک محیط را افزایش می‌دهند.

بولوت و عطا بیوقلو (۲۰۰۷)، در پژوهش خود با موضوع آب‌نماها به‌عنوان مبلمان شهری در ساختمان تاریخی شهر و فرهنگ استفاده از آن، نمونه موردی شهر ارزروم، مبلمان شهری را عنصرسازهای که بسیار وابسته به ویژگی‌های فرهنگی کشورها یا شهرها معرفی کردند؛ و بیان کردند که این اجزا نقش بسیار مهمی در معنی بخشی به هویت شهر و نیز تسهیل زندگی اجتماعی دارند. آب‌نمای تاریخی به‌عنوان مبلمان خیابان در ترکیه بسیار رایج است. آب‌نمای تاریخی به‌عنوان مبلمان شهری، در هیچ جایی جز ترکیه وجود ندارد. در این تحقیق، آب‌نماهای تاریخی که قدیمی‌ترین آن‌ها از قرن ۱۳ به‌جای مانده است و فرهنگ استفاده از آن‌ها در شهر ارزروم در شرق ترکیه، مورد بررسی قرار گرفته و مشخص شد که استفاده از آب‌نماها در جامعه نقش و تأثیر بسزایی دارد.

ون (۲۰۰۷)، در پژوهش خود با عنوان، اصول طراحی و اجرای مبلمان خیابانی، این‌چنین بیان می‌کند که مبلمان شهری نقش بسیار مهمی در خصوص سنجش کیفیت محیط شهری و نیز ارائه تصویری واضح از شهر در کنار سایر عناصر منظر شهری ایفا می‌کند. در بین تمام اجزاء منظر شهری، مبلمان خیابان نزدیک‌ترین ارتباط و تعامل را با انسان‌ها دارد. این تحقیق چشم‌اندازهای مختلفی از مبلمان شهری را مورد بررسی

دیگر، شاخص تسهیلات و تجهیزات با میزان ۰/۵۶۶ از همبستگی پایین‌تری نسبت به شاخص‌های دیگر برخوردار است. علاوه بر این، نتایج آزمون رگرسیون بیانگر آن است که میزان همبستگی میان مبلمان شهری و رضایت‌مندی شهروندان ۰/۶۹۲ در سطح تقریباً بالایی است. مضاف بر آن، ضریب تعیین نشان‌دهنده آن است که ۵۲/۱٪ از تغییرات رضایت‌مندی شهروندان مربوط به مبلمان شهری است.

یوسل (۲۰۱۳)، در کتاب خود با عنوان، مبلمان خیابان و تسهیلات - طراحی منظر شهری کاربرگرا، این‌چنین بیان می‌کند که مبلمان شهری باید متناسب با شدت فعالیت‌هایی که در یک مکان خاص وجود دارد باشد، در دسترس باشد و به‌دقت مکان‌گزینی شود تا جلوی دید را نگیرد و مانع حرکت نباشد و در عین حال هیچ ضرر و خطری به وجود نیآورد. مبلمان شهری شامل صندلی‌ها، سطوح‌های زباله، علائم، ابزار روشنایی، آب‌نما و... که به مردم حس راحتی می‌دهند، است. این عناصر و اجزاء باید هماهنگ و ادغام شده باشند تا هم جذاب باشند و هم مورد استفاده مطلوب قرار گیرند. با این حال، فراتر از راحتی و آسایش، هدف استفاده از این مبلمان، به وجود آوردن مکانی با هویت و شخصیت و نیز تشویق مردم برای لذت بردن از فضای بیرونی است. همچنین، مبلمان خیابان به نیازهای بخصوصی پاسخ می‌دهد، به طور مثال فردی که منتظر اتوبوس است، به سرپناه و مکان نشستن نیاز دارد که اگر این مبلمان به‌خوبی طراحی و برنامه‌ریزی شود، می‌تواند هویت، تصویر ذهنی و کیفیت بصری فضا را افزایش دهد. کیفیت، سازمان‌دهی و توزیع مبلمان خیابان، کیفیت فضای شهری را بازتاب می‌کند و نیز می‌تواند استانداردها و انتظارات برای توسعه آینده مطرح سازد. از آنجایی که هدف استفاده از مبلمان، ترکیب و هماهنگ کردن فرم، مقیاس، جنس و مکان‌گزینی آن‌ها برای به وجود آوردن زیبایی ظاهری است. در کنار جنبه‌های عملکردی آن، کیفیت بالا در طراحی مبلمان خیابان اخیراً تبدیل به کانون توجه طراحی و برنامه‌ریزی شهری، با تأکید بر ادغام عملکردها و ابعاد ظاهری با تکنولوژی جدید شده است.

بونا بولداک (۲۰۱۲)، در پژوهش خود با عنوان، تحلیلی بر استفاده از مبلمان شهری در تبلیغات شهری با تأکید بر زیبایی و جذابیت‌های بصری، طراحی شهری که تمام ویژگی‌های شهری را به‌صورت منفرد مورد بررسی قرار می‌دهد را به‌عنوان عملی که

است. شاخص‌های تبیین‌کننده کیفیت مبلمان شهری در فضاهای عمومی شهری در مطالعات پیشین کدامند؟ عوامل ارتقاء دهنده کیفیت مبلمان فضای شهری نظیر دهکده امام علی (ع) کدامند؟ چگونه می‌توان وضعیت مبلمان شهری، دهکده گردشگری امام علی را ارتقاء داد؟

داده‌ها و روش کار

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها، توصیفی-تحلیلی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش را شهروندان و مراجعان به دهکده گردشگری امام علی شهر بوشهر تشکیل دادند. با استفاده از فرمول کوکران و با در نظر گرفتن جامعه نامعلوم، حجم نمونه ۲۴۴ نفر تعیین و به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار اصلی پژوهش، یک پرسشنامه محقق‌ساخته بود که برای سنجش رضایت شهروندان از مبلمان شهری طراحی شد. فرآیند طراحی و اعتبارسنجی پرسشنامه به شرح زیر انجام گرفت: گویه‌های اولیه پرسشنامه بر اساس مطالعه عمیق پیشینه پژوهش و چارچوب نظری تحقیق در چهار بعد اصلی (کالبدی، کیفیات بصری، هویت و محیط) و ۱۶ شاخص وابسته استخراج شد. پرسشنامه اولیه در اختیار ۱۰ تن از استادان و متخصصان حوزه شهرسازی و آمار قرار گرفت و روایی محتوایی (CVR) و روایی صوری آن تأیید شد. نظرات این کارشناسان در اصلاح و نهایی‌سازی گویه‌ها اعمال گردید. به منظور بررسی روایی سازه و اطمینان از صحت تعلق گویه‌ها به ابعاد از پیش تعیین شده، تحلیل عاملی اکتشافی (EFA) با روش مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس انجام شد. نتایج، بارهای عاملی بالای گویه‌ها (بیشتر از ۰/۵) را در ابعاد مربوطه نشان داد و ساختار چهارعاملی پرسشنامه را تأیید کرد. برای سنجش پایایی پرسشنامه، یک مطالعه مقدماتی (پایلوت) با توزیع ۳۰ پرسشنامه انجام شد. سپس با استفاده از نرم‌افزار SPSS و محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، پایایی آن سنجیده شد. مقدار آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۸۷ و برای ابعاد مختلف بین ۰/۷۸ تا ۰/۸۵ به دست آمد که نشان‌دهنده پایایی مطلوب ابزار پژوهش است. داده‌های گردآوری شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS ویرایش ۱۹ مورد تحلیل قرار گرفت. در بخش آمار توصیفی از شاخص‌های فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار استفاده شد. در بخش

قرار می‌دهد و از طریق توسعه اصول طراحی منظر شهری و سازمان‌دهی مجدد اصول طراحی مبلمان خیابان که در تحقیقات مشابه ارائه شده است، یک سری اصول ابتدایی در خصوص طراحی مبلمان شهری تهیه شد که توسط مطالعات موردی در مکان‌های متفاوتی (مانند امریکا، ژاپن و چین)، مورد آزمایش گرفت و منظر شهری یکدست و متحد و پروژه‌های طراحی مبلمان شهری در هنگ کنگ که در آن اصول طراحی به‌دست‌آمده اجرا شدند، موردتوجه قرار گرفت و بر اساس این رویدادها، تعدادی اصول و جزئیات جدید نیز ارائه شدند. در نهایت، این تحقیق، مدلی ارائه می‌کند که اصول طراحی مبلمان شهری را از دیدگاه‌های مختلفی بررسی می‌کند. بر اساس فرضیه‌ای که مردم در آن موردتوجه قرار گرفته‌اند، این مدل چهار اصول اصلی را مطرح می‌کند: عملکرد، وحدت و هویت. این تحقیق قصد معرفی درک کامل و مناسب (شامل ماهیت، اهمیت، عملکرد و اصول طراحی) از مبلمان خیابان دارد. این مطالعات یک منبع مفهومی از طراحی مبلمان شهری برای افراد مختلف (سیاست‌گذاران، طراحان و عموم مردم) را فراهم می‌کند تا به تولید مبلمان شهری با کیفیت بپردازند.

بن داثو و همکاران (۲۰۲۲)، در پژوهشی با عنوان طراحی مبلمان خیابانی: پروتکلی برای ارتقای کیفیت زندگی در فضاهای شهری، به بررسی طراحی مبلمان شهری پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد با توجه به نیازهای مختلف کاربران از فضا، مبلمان خیابانی در فضاهای شهری نیازمند الزاماتی در هنگام طراحی هستند که بتوانند بهترین کارایی را داشته باشند. به همین علت پیشنهادهای در این زمینه ارائه شده است.

با توجه به مطالب ذکر شده، پرداختن به مبحث مبلمان شهری در شهرها و بخصوص شهر بوشهر با تعداد زیاد مراجعین و استفاده‌کنندگان از فضای پارک‌ها و به‌ویژه محدوده مورد مطالعه (دهکده گردشگری امام علی بندر بوشهر)، برای این مبحث اجتناب‌ناپذیر خواهد بود، موارد ذکر شده همگی از ضرورت انجام این پژوهش است. در راستای اهداف این پژوهش موضوعاتی همچون معرفی و شناخت شاخص‌های تبیین‌کننده کیفیت مبلمان شهری، شناخت میزان رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان شهری موجود، ارتقای سطح کیفی مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی است.

در راستای اهداف، پرسش‌هایی نیز به این ترتیب طرح شده

آمار استنباطی نیز به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش و مقایسه میانگین‌ها، از آزمون T تک‌نمونه‌ای استفاده گردید.

آن‌ها دارد. عامل اول که به عنوان «عامل کالبدی» نام‌گذاری شد، شامل گویه‌های مربوط به نیمکت‌ها، وسایل ورزشی، وسایل بازی، سطل‌های زباله و آبخوری‌ها بود و بیشترین سهم از واریانس (۳۱/۲ درصد) را به خود اختصاص داد. عامل دوم با عنوان «کیفیات بصری» شامل گویه‌های نورپردازی، کف‌سازی، زیبایی فرم و زیبایی رنگ مبلمان بود. عامل سوم به «هویت» مربوط می‌شد و شامل استفاده از الگوهای بومی، توجه به آداب و رسوم، استفاده از تندیس‌های ملی و مذهبی و هماهنگی با اقلیم بود. در نهایت، عامل چهارم تحت عنوان «محیطی» شامل گویه‌های نشاط و شادی، احساس تعلق، آرامش روحی و روانی و احساس امنیت بود. این چهار عامل کاملاً با ابعاد نظری از پیش تعریف‌شده در چارچوب پژوهش مطابقت داشتند و اعتبار سازه‌ای پرسشنامه و صحت ساختار مدل مفهومی پژوهش را به طور تجربی تأیید نمودند. بر اساس این ساختار تأییدشده، یافته‌های توصیفی مربوط به هر یک از عوامل به شرح زیر است.

بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، عوامل کالبدی تأثیرگذار بر رضایت‌مندی شهروندان از مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) به ترتیب اهمیت شامل موارد زیر می‌باشد: نیمکت‌ها با میانگین ۳/۳۰ بالاترین سطح رضایت را به خود اختصاص داده‌اند که نشان‌دهنده توجه نسبتاً مناسب به این عنصر کاربردی در فضای گردشگری است. وسایل بازی با میانگین ۳/۲ و تجهیزات ورزشی با میانگین ۳/۰۸ در رتبه‌های بعدی قرار دارند که حاکی از اهمیت امکانات تفریحی و ورزشی در جذب گردشگران و ارتقای کیفیت تجربه آنان می‌باشد. سطل‌های زباله با میانگین ۳ و آبخوری‌ها و سرویس‌های بهداشتی با میانگین ۲/۶۳ به ترتیب در مراتب بعدی قرار گرفته‌اند. این نتایج به وضوح نشان می‌دهد که اگرچه عناصر اصلی مبلمان از پذیرش نسبی برخوردار بوده‌اند، اما به‌ویژه در بخش امکانات بهداشتی و خدماتی نیاز به توجه و سرمایه‌گذاری بیشتر احساس می‌شود. چنین یافته‌هایی می‌تواند مبنای مناسبی برای اولویت‌بندی برنامه‌های آتی در راستای ارتقای کیفیت مبلمان شهری این محدوده گردشگری باشد.

شکل ۲. موقعیت دهکده گردشگری در طرح تفصیلی

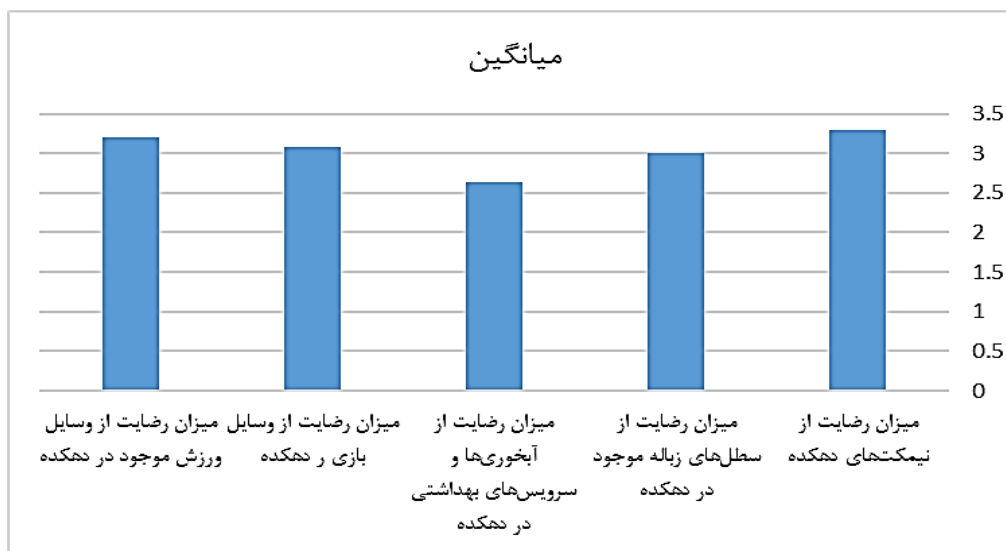
شرح و تفسیر نتایج

به منظور بررسی ساختار زیربنایی و اعتبارسنجی پرسشنامه، از تحلیل عاملی اکتشافی با روش مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس استفاده شد. پیش از انجام تحلیل، کفایت داده‌ها با استفاده از آزمون‌های KMO و بارتلت مورد بررسی قرار گرفت. مقدار شاخص Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) برابر با ۰/۸۹ به دست آمد که نشان از کفایت نمونه‌گیری دارد. همچنین، نتایج آزمون بارتلت ($\chi^2=2432/895, p < 0/001$) معنادار بودن همبستگی بین متغیرها برای انجام تحلیل عاملی را تأیید کرد. نتایج تحلیل عاملی، استخراج چهار عامل اصلی با ارزش ویژه بالاتر از ۱ را نشان داد که در مجموع ۷۴/۸ درصد از واریانس کل سازه رضایت از مبلمان شهری را تبیین می‌کنند. همه گویه‌ها بر روی عامل مربوطه خود بار عاملی بالاتر از ۰/۵ داشتند که نشان از همبستگی درونی قوی و صحت تعلق‌پذیری

جدول ۱. عوامل کالبدی مؤثر بر میزان کیفیت مبلمان شهری در دهکده امام علی (ع)

انحراف معیار	میانگین	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	تیف (درصد)
۰/۹۰۴	۳/۳	۶/۰	۱۹/۰	۵۶/۰	۱۲/۰	۷/۰	میزان رضایت از نیمکت‌های دهکده
۱/۰۷۹	۳	۷/۰	۱۸/۰	۴۳/۰	۱۹/۰	۱۳/۰	میزان رضایت از سطوحی زباله موجود در دهکده
۱/۰۴۴	۲/۶۳	۵/۰	۹/۰	۴۷/۰	۲۱/۰	۱۸/۰	میزان رضایت از آبخوری‌ها و سرویس‌های بهداشتی در دهکده
۰/۹۳۹	۳/۰۸	۴/۰	۲۷/۰	۵۰/۰	۱۱/۰	۸/۰	میزان رضایت از وسایل بازی در دهکده
۱/۱۳۹	۳/۲	۴/۰	۲۷/۰	۴۹/۰	۱۲/۰	۸/۰	میزان رضایت از وسایل ورزش موجود در دهکده

منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

نمودار ۱. عوامل کالبدی مؤثر بر میزان کیفیت مبلمان شهری در دهکده امام علی (ع)

منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

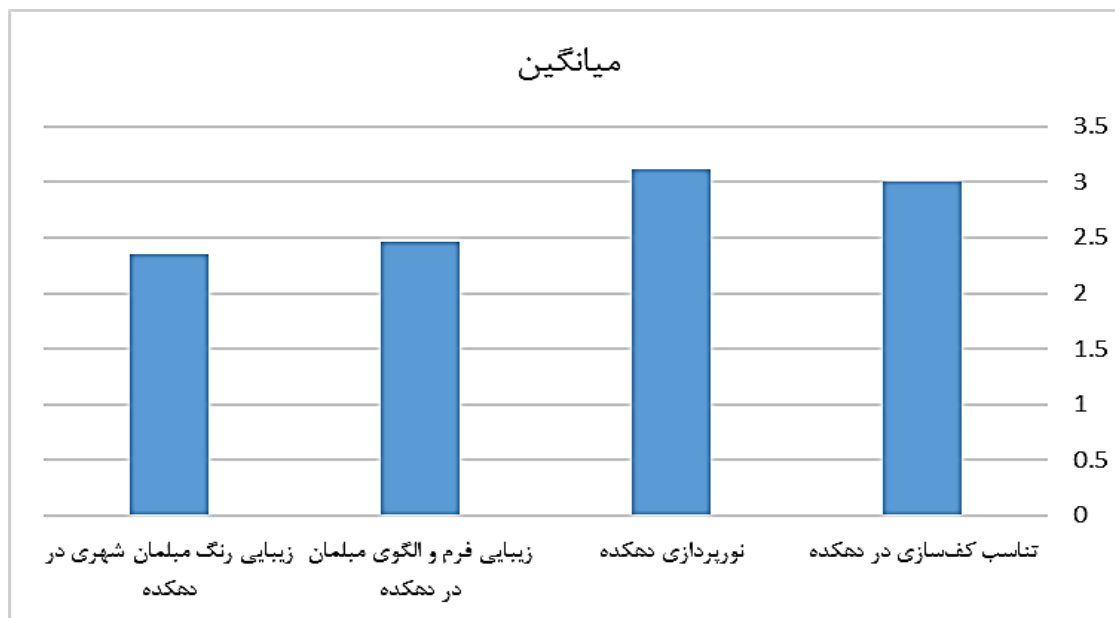
۲/۴۶ و زیبایی رنگ مبلمان با میانگین ۲/۴۲ به ترتیب در اولویت‌های بعدی قرار گرفتند. این نتایج نشان می‌دهد که اگرچه معیارهای عملکردی مانند نورپردازی و کف‌سازی از اهمیت بیشتری برخوردارند، اما جنبه‌های زیبایی‌شناختی مبلمان نیز در رضایت‌مندی استفاده‌کنندگان نقش قابل توجهی ایفا می‌کنند. به طور کلی، می‌توان نتیجه گرفت که ارتقای کیفیت بصری فضا نیازمند توجه همزمان به عوامل عملکردی و زیبایی‌شناختی در طراحی مبلمان شهری است.

بر اساس یافته‌های پژوهش، عوامل بصری مؤثر بر رضایت مردم از مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) به ترتیب اولویت عبارتند از: نورپردازی با میانگین رضایت ۳/۱۲ از ۵ در صدر قرار دارد که نشان‌دهنده اهمیت حیاتی تأمین روشنایی مناسب و ایجاد فضای ایمن و جذاب در ساعات شب است. تناسب کف‌سازی با میانگین ۳/۰۱ به عنوان عامل دوم شناسایی شد که بر نقش زیرساخت‌های محیطی در تجربه مثبت گردشگران تأکید دارد. زیبایی فرم و الگوی مبلمان با میانگین

جدول ۲. عوامل کیفیات بصری مؤثر بر میزان رضایت مردم از کیفیت مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) از نظر پاسخ‌دهندگان

انحراف معیار	میانگین	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	طیف (درصد)
۱/۱۲۵	۳/۰۱	۸/۰	۲۷/۰	۳۴/۰	۱۹/۰	۱۲/۰	تناسب کف‌سازی در دهکده
۰/۹۷۹	۳/۱۲	۷/۰	۲۷/۰	۴۱/۰	۲۰/۰	۵/۰	نورپردازی دهکده
۱/۱۸۸	۲/۴۶	۵/۰	۱۴/۰	۲۹/۰	۲۵	۲۷/۰	زیبایی فرم و الگوی مبلمان در دهکده
۰/۹۸۶	۲/۳۵	۲/۰	۷/۰	۳۷/۰	۳۱/۰	۲۳/۰	زیبایی رنگ مبلمان شهری در دهکده

منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

نمودار ۲. عوامل کیفیات بصری مؤثر بر میزان رضایت مردم از کیفیت مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) از نظر پاسخ‌دهندگان

منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

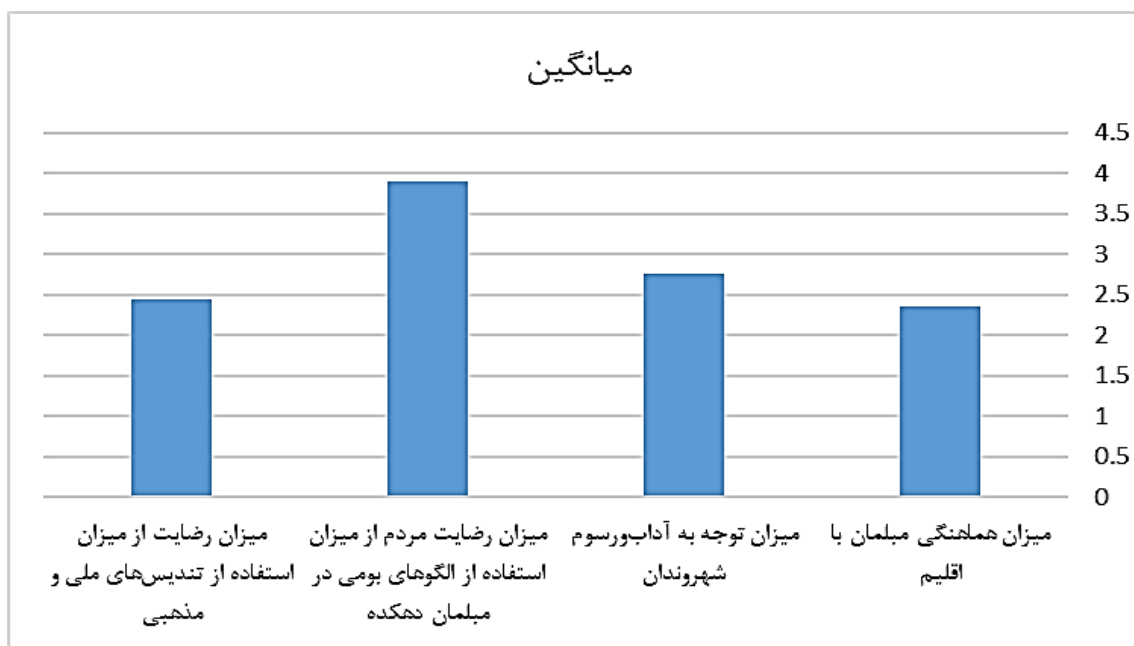
زندگی شبانه با میانگین ۲/۴۷ و استفاده از تندیس‌های ملی و مذهبی با میانگین ۲/۴۵ به ترتیب در مراتب بعدی قرار گرفته‌اند. هماهنگی مبلمان با اقلیم با میانگین ۱/۸۸ پایین‌ترین امتیاز را در این حوزه کسب کرده که نشان می‌دهد توجه به ملاحظات محیطی و اقلیمی در طراحی مبلمان نیازمند بهبود جدی است. این نتایج به وضوح بر اولویت‌بندی مؤلفه‌های هویتی از دیدگاه شهروندان اشاره دارد که می‌تواند مبنای ارزشمندی برای برنامه‌ریزی و طراحی مبلمان شهری با هویت محلی باشد.

بر اساس یافته‌های پژوهش، عوامل هویتی مؤثر بر رضایت مردم از مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) به ترتیب اهمیت عبارتند از: استفاده از الگوهای بومی با میانگین ۳/۹ از ۵ بالاترین سطح رضایت را به خود اختصاص داده که نشان‌دهنده اهمیت بازتاب فرهنگ و معماری بومی در طراحی مبلمان شهری است. توجه به آداب و رسوم شهروندان با میانگین ۲/۷۶ در رتبه دوم قرار دارد که بر ضرورت انطباق طراحی با ارزش‌های فرهنگی جامعه محلی تأکید می‌کند. وجود

جدول ۳. عوامل هویتی مؤثر بر میزان رضایت مردم از کیفیت مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) از نظر پاسخ‌دهندگان

انحراف معیار	میانگین	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	طیف (درصد)
۰/۹۸۶	۲/۳۵	۲/۰	۷/۰	۳۷/۰	۳۱/۰	۲۳/۰	میزان هماهنگی مبلمان با اقلیم
۰/۹۳۹	۲/۷۶	۴/۰	۱۲/۰	۵۱/۰	۲۳/۰	۱۰/۰	میزان توجه به آداب‌ورسوم شهروندان
۰/۹۳۸	۳/۹	۶/۰	۲۵	۴۹/۰	۱۳/۰	۷/۰	میزان رضایت مردم از میزان استفاده از الگوهای بومی در مبلمان دهکده
۰/۸۹۹	۲/۴۵	۲/۰	۴/۰	۴۸/۰	۲۹/۰	۱۷/۰	میزان رضایت از میزان استفاده از تندیس‌های ملی و مذهبی

منبع: نگارندگان، (۱۴۰۴)

نمودار ۳. عوامل هویتی مؤثر بر میزان رضایت مردم از کیفیت مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) از نظر پاسخ‌دهندگان

منبع: نگارندگان، (۱۴۰۴)

رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند که بر نقش مبلمان شهری در ایجاد حس مالکیت و تعلق خاطر و همچنین اهمیت حیات شبانه در جاذبه‌های گردشگری تأکید دارد. آرامش روحی و روانی با میانگین ۲/۳۲ و احساس امنیت با میانگین ۱/۸۸ به ترتیب در مراتب بعدی قرار دارند. نتایج به وضوح نشان می‌دهد که احساس امنیت با پایین‌ترین میانگین، به عنوان چالری اساسی در

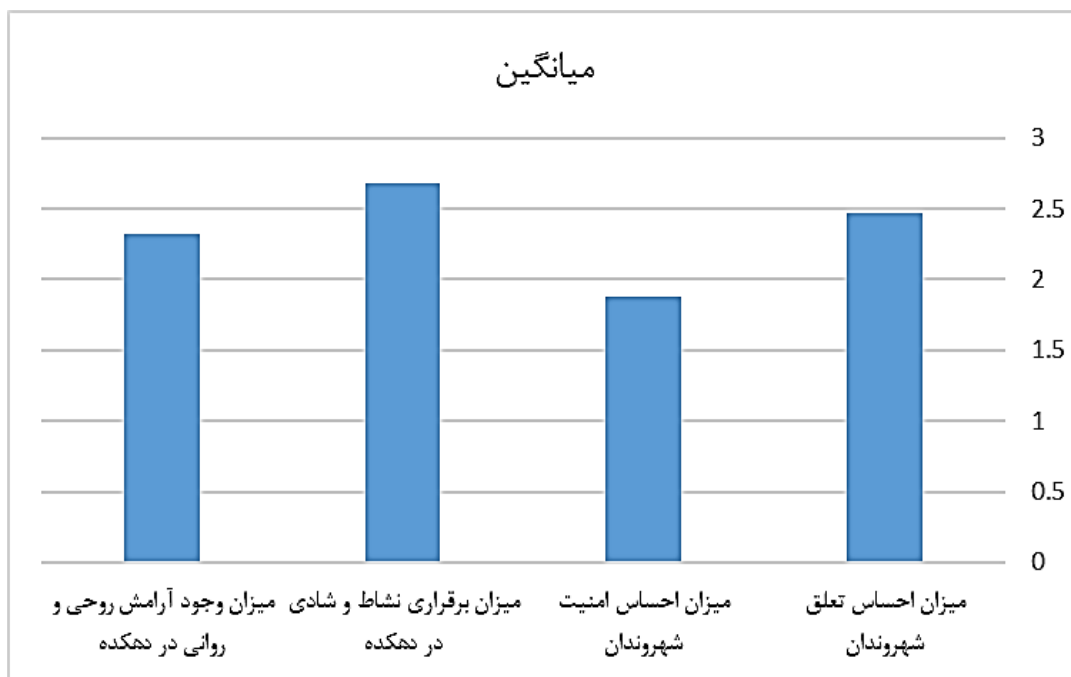
بر اساس یافته‌های پژوهش، عوامل محیطی مؤثر بر رضایت مردم از مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) به ترتیب اولویت عبارتند از: برقراری نشاط و شادی با میانگین ۲/۶۸ از ۵ در رتبه اول قرار دارد که نشان‌دهنده اهمیت فضای شاد و پویا در تجربه گردشگران است. احساس تعلق شهروندان و وجود زندگی شبانه هر دو با میانگین ۲/۴۷ در

این محدوده گردشگری شناسایی شده است. این امر لزوم توجه جدی به ارتقای ایمنی و امنیت محیطی از طریق طراحی مناسب می‌سازد. مبلمان شهری، نورپردازی کافی و نظارت مستمر را نمایان

جدول ۴. عوامل محیطی مؤثر بر میزان رضایت مردم از کیفیت مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) از نظر پاسخ‌دهندگان

تیف (درصد)	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	میانگین	انحراف معیار
میزان احساس تعلق شهروندان	۱۸/۸	۳۲/۶	۳۵/۴	۹/۷	۳/۵	۲/۴۷	۱/۰۱۷
میزان احساس امنیت شهروندان	۴۰/۳	۳۶/۸	۱۸/۸	۳/۵	۰/۷	۱/۸۸	۰/۸۸۴
میزان برقراری نشاط و شادی در دهکده	۱۲/۵	۲۷/۸	۴۳/۸	۱۱/۱	۴/۹	۲/۶۸	۰/۹۹۴
میزان وجود آرامش روحی و روانی در دهکده	۲۲/۲	۳۵/۴	۳۳/۳	۶/۳	۲/۸	۲/۳۲	۰/۹۸۰

منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

نمودار ۴. عوامل محیطی مؤثر بر میزان رضایت مردم از کیفیت مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی (ع) از نظر پاسخ‌دهندگان
منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

نیمکت‌ها، کمیت و کیفیت سطوح زباله، آب‌خوری‌ها و سرویس‌های بهداشتی و وسایل بازی و ورزش می‌باشد، نشان از توجه نسبتاً مناسب به جنبه‌های فیزیکی و عملکردی مبلمان شهری در دهکده گردشگری دارد. در مقابل، شاخص

بررسی و مقایسه میانگین چهار شاخص اصلی پژوهش نشان می‌دهد که شاخص کالبدی با میانگین ۲/۹۰ بالاترین سطح رضایت را در بین ابعاد مختلف به خود اختصاص داده است. این شاخص که شامل مولفه‌هایی همچون کیفیت

شهروند است. طراحی مبلمان شهری یکی از عوامل تأثیرگذار بر محیط شهری است که جهت برقراری تعادل، نظم بصری، افزایش مؤلفه‌های کیفی و زیباشناختی و عملکردی می‌تواند مؤثر واقع شود. با طراحی متناسب مبلمان شهری می‌توان محیط‌های کارآمد و فضاهای شهری با کیفیت در راستای هدف بهسازی محیط‌های شهری خلق کرد. فضای شهری توسط عناصر مبلمان شهری ارزشمند می‌شود و شخصیت و یگانگی می‌یابد. مبلمان شهری یکی از عوامل افزایش حضور شهروندان در شهر و در نتیجه ارتباط بیشتر مردم در محیط خود و جامعه است. مبلمان شهری قادر است، خوانایی، هویت و نظم بصری را در فضای شهری ایجاد کند. هدف از این پژوهش ارزیابی کیفیت مبلمان شهری و میزان رضایت شهروندان از مبلمان شهری دهکده گردشگری امام علی (ع) شهر بوشهر است. با توجه به انتظار شهروندان و گردشگران از داشتن محیطی سالم و کارآمد و همچنین نیاز به وجود محیط‌های سالم جهت گذراندن اوقات فراغت برای اقشار مختلف جامعه، توجه به مسئله وضعیت مبلمان شهری در محدوده مورد مطالعه را ضروری می‌نماید. بر همین اساس در این پژوهش به این مسئله پرداخته شد و در پی دستیابی به اهداف تعیین شده، موضوع کیفیت و کمیت مبلمان این محدوده از نظر شهروندان مورد بررسی قرار گرفت.

متغیرهای میزان احساس تعلق افراد به فضا، احساس امنیت افراد در پارک، هماهنگی مبلمان با اقلیم محل، کف‌سازی مناسب، نورپردازی مناسب از جمله شاخص‌های ارتقاء میزان رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان شهری در فضاهای شهری نظیر دهکده گردشگری امام علی (ع) است. بر اساس دسته‌بندی انجام شده در این پژوهش، متغیرهای پژوهش در چهار گروه کالبد، کیفیات بصری، هویت و محیط قرار می‌گیرند. متغیرهای میزان کف‌سازی مناسب، نورپردازی، زیبایی در فرم و الگوی مبلمان، زیبایی در رنگ مبلمان شهری در گروه عامل کیفیات بصری قرار می‌گیرند که با میانگینی معادل ۲/۸۶ در رده دوم از سطح تأثیرگذاری بر میزان رضایت شهروندان می‌باشد. بر این اساس، کیفیات بصری مؤثر بر میزان رضایت شهروندان از وضعیت مبلمان شهری است، با توجه به مطالعات صورت گرفته، رعایت مواردی از قبیل استفاده از مبلمان متناسب با اقلیم، استفاده از مصالح متناسب جهت ایجاد کف‌سازی مناسب و استفاده از خلاقیت در فرم‌های بصری زیبا، افزایش میزان رضایت مردم از کیفیت مبلمان شهری افزایش می‌یابد.

محیطی با میانگین ۲/۳۸ پایین‌ترین سطح رضایت را نشان می‌دهد. این شاخص که مؤلفه‌هایی همچون احساس تعلق شهروندان، احساس امنیت، نشاط و شادی و آرامش روحی و روانی را در بر می‌گیرد، حاکی از آن است که جنبه‌های عاطفی، روانی و اجتماعی محیط در مقایسه با جنبه‌های کالبدی از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست. شاخص‌های کیفیات بصری و هویتی به ترتیب با میانگین‌های ۲/۸۶ و ۲/۶۶ در موقعیت میانی قرار گرفته‌اند. این نتایج به وضوح نشان می‌دهد که اگرچه به جنبه‌های فیزیکی توجه نسبتاً مناسبی شده است، اما برای دستیابی به رضایت کامل شهروندان، نیاز به توجه جدی‌تر به جنبه‌های محیطی و کیفیات روانی-اجتماعی فضا وجود دارد.

جدول ۵. میانگین چهار شاخص کالبد، کیفیات بصری، هویت و محیط

شاخص	میانگین
کالبد	۲/۹۰
کیفیات بصری	۲/۸۶
هویت	۲/۶۶
محیط	۲/۳۸

منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

بحث و نتیجه‌گیری

در پی افزایش جمعیت و گسترش شهرنشینی در دهه‌های اخیر، امروزه توجه به شهر و مسائل شهری یکی از ضرورت‌های برنامه‌ریزی در سطح کشور است. گسترش شهرنشینی پیامدهای منفی عدیده‌ای را در بخش‌های مختلف شهرهای کشور به همراه داشته است. در جهت رفع بخشی از این مشکلات تلاش‌هایی صورت گرفته، در این میان ساماندهی محیط‌های شهری و کاربری‌های عمومی آن از جمله مبلمان شهری که اهمیت فراوانی در ساماندهی فضاهای شهری دارد، یکی از رهیافت‌های سازنده به شمار می‌آید که با هدف بهبود کیفیت محیط شهری صورت می‌پذیرد؛ بنابراین بررسی مبلمان شهری و شناخت نقاط ضعف و قوت آن، به‌عنوان یکی از عناصر شهری مهم با بالا بردن سطح زیبایی بصری، موجب افزایش کیفیت زیستی و هویت بخشی به ساکنان آن می‌گردد. مبلمان شهری مطلوب و نظام‌یافته باعث ایجاد احساسی خوشایند از زندگی در محیط شهری شده و یکی از عوامل اصلی در ارتباط بین شهر و

در پاسخ گویی به پرسش اول: شاخص‌های تبیین‌کننده کیفیت مبلمان شهری در فضاهای عمومی شهری که در مطالعات پیشین مورد استفاده قرار گرفته چیست؟ در جدول ۶، ابعاد و معیارهای مؤثر افزایش سطح رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان در فضاهای شهری بیان شده است. این ۱۶ معیار در قالب ابعاد کالبدی، کیفیت بصری، هویت و محیط است.

جدول ۶. ابعاد و متغیرهای مؤثر بر افزایش میزان رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان شهری در فضاهای شهری

ابعاد	معیار
کالبدی	نیمکت‌ها
	سطل‌های زباله
	آبخوری‌ها و سرویس‌های بهداشتی
	وسایل بازی و ورزش
کیفیت بصری	کف‌سازی مناسب
	نورپردازی
	زیبایی در فرم و الگوی مبلمان
	زیبایی در رنگ مبلمان شهری
هویت	هماهنگی مبلمان با اقلیم
	توجه به آداب‌ورسوم شهروندان
	استفاده از الگوهای بومی
	استفاده از تندیس‌های ملی و مذهبی
محیط	احساس تعلق شهروندان
	احساس امنیت شهروندان
	میزان نشاط و شادی
	آرامش روحی و روانی

منبع: (نگارندگان، ۱۴۰۴)

تأثیر و شاخص محیط با میانگینی معادل ۲/۳۸ کم‌ترین تأثیر را بر میزان رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان شهری فضاهای شهری در بوشهر دارد. شاخص کالبد اولین عامل است که بیشترین نقش را در بین دیگر شاخص‌های میزان رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان شهری فضاهای شهری در دهکده امام علی (ع) ایفا می‌کند، از چهار متغیر تشکیل شده است که این شاخص‌ها شامل میزان رضایت از نیمکت‌های موجود در پارک، میزان رضایت از سطل‌های زباله‌های موجود در پارک، میزان رضایت از آبخوری‌ها و سرویس‌های بهداشتی موجود و وسایل بازی و ورزش پارک است. شاخص کیفیت‌های بصری دومین عامل از عوامل تأثیرگذار بر میزان رضایت شهروندان از کیفیت مبلمان شهری فضاهای شهری در دهکده امام علی (ع) از چهار متغیر کف‌سازی مناسب، نورپردازی مناسب، زیبایی در فرم و الگوی مبلمان و زیبایی در رنگ مبلمان شهری تشکیل شده است. شاخص هویت، سومین عامل است که از چهار متغیر که شامل متغیرهای میزان هماهنگی مبلمان با اقلیم، توجه به آداب و رسوم شهروندان، استفاده از الگوهای بومی و استفاده از تندیس‌های ملی و مذهبی تشکیل شده است. شاخص محیط، چهارمین عامل است که با چهار شاخص معرفی شده است که شامل متغیرهای احساس تعلق شهروندان، احساس امنیت شهروندان، میزان نشاط و شادی و آرامش روحی و روانی در پارک می‌باشد.

در ارتباط با پرسش سوم: چگونگی ارتقاء بخشی مبلمان شهری در دهکده گردشگری امام علی و بر اساس یافته‌های پژوهش پیشنهادها کاربردی با رعایت اولویت‌بندی به این شرح قابل توجه است.

ارتقای شاخص محیطی

- نصب و بهینه‌سازی سیستم نورپردازی به‌ویژه در مسیرهای کم‌تردد و در ساعات شب
- افزایش نظارت الکترونیکی و حضوری برای تقویت احساس امنیت شهروندان
- طراحی و برنامه‌ریزی برای برگزاری رویدادهای جمعی و فستیوال‌های کوچک محلی به منظور تقویت نشاط اجتماعی و احساس تعلق خاطر
- تقویت شاخص هویتی
- طراحی و نصب المان‌ها و تندیس‌های هنری با الهام از

پرسش دوم: عوامل ارتقاء دهنده کیفیت مبلمان فضای شهری نظیر دهکده امام علی (ع) چیست؟ پس از جمع‌آوری اطلاعات پرسش‌نامه‌هایی که توسط شهروندان، پاسخ داده شده است و جایگذاری آن‌ها در SPSS از طریق روش ONE SAMPLE T-TEST، میانگین شاخص‌های مورد استفاده در این پژوهش اندازه‌گیری شد. شاخص‌های کالبد، نظارت، فعالیت و کیفیات بصری، شاخص‌های مورد استفاده در این پژوهش می‌باشند. شاخص کالبدی با میانگینی معادل ۲/۹۰ بیشترین

- تعویض و نوسازی نیمکت‌ها، سطل‌های زباله و آبخوری‌ها با نمونه‌های دارای طراحی ارگونومیک و مدرن
- استفاده از مصالح مقاوم و با دوام در برابر فرسایش ناشی از رطوبت بالا و شرایط خاص اقلیمی شهر بوشهر
- افزایش تعداد و توزیع مناسب‌تر وسایل بازی و ورزشی متناسب با گروه‌های سنی مختلف.

- فرهنگ، تاریخ و معماری بومی استان بوشهر
- بکارگیری نقوش و کتیبه‌های مذهبی-فرهنگی در طراحی اجزای مبلمان مانند نیمکت‌ها و پایه‌های روشنایی
- استفاده از رنگ‌ها و مصالحی که همخوانی بیشتری با معماری سنتی و اقلیم منطقه داشته باشد
- نوسازی و بهبود شاخص کالبدی

References

- Abdi, F. (2013). Designing urban furniture elements, improving the quality of the image and urban landscape. an online article of Urmia Municipality Beautification Organization. (In Persian).
- Bahmani Karzouni, S. Jalli, A. (2013). The effect of urban signs and elements on the legibility of cities. National Conference on Urban Beautification Elements, Shiraz. (In Persian).
- Bulduk, B. (2012). An Analysis of the Use of Urban Furniture in City Advertising in Terms of Aesthetic/Visual Appreciation Training: City Design. Social and Behavioral Sciences 46, pp3279-3283
- Bulut, Y. Omer, A. (2007). Urban Furniture in Historical Urban Structure & Usage Culture: Erzurum City Case. Landscape Architecture Department, Agricultural Faculty, Ataturk University, Erzurum, Turkey.
- Cowan, R. (2005). The Dictionary of Urbanism. London, Streetwise Press.
- Daneshpour, S.A. Charkhchian, M. (2016). Public spaces and factors affecting collective behavior. Bagh Nazar Scientific Research Quarterly, Volume 4, Number 7, Page 3-99. (In Persian).
- Diolafova, M. (1984). Iran travel book, translated and written by Fareh Vashi. Dehkade Publishing House, Tehran. (In Persian).
- Executive Organization of Municipalities. (1883). Strategic-comparative studies of the cities of the world and Tehran. urban planning and processing publications.
- Fukahori, K. Kubota, Y. (2002). The role of Design Elements on the Cost Effectiveness of Streetscape Improvement. Landscape & Urban planning 63.
- Giddens, A. (1999). The consequences of modernity. translated by Mohsen Talasi, Tehran, publishing center.
- Hamidi, M. (2016). The role of urban planning and design in risk reduction and crisis management. Proceedings of the International Conference on Seismology and Earthquake Engineering, Volume 2. (In Persian).
- Holmes, J. James, H. (2008). Security and Crime Prevention. Sustainable Community Development Code. University of Denver.
- Hosseinyoun, S. (2017). Creating a sense of security in urban spaces. Municipalities magazine, 8th year, number 82, pages 87-90. (In Persian).
- Jahid, M A. Naderi, H. (2018). Security based on ethnic identity and economic-social security of feeling of connection, a review. Social Security Studies Quarterly, Tehran, No. 21. (In Persian).
- Jalali, A. Bamanian, M R. Safdari, S. (2013). Environmentally friendly lighting in urban spaces. National Conference on Sustainable Architecture and Urban Development, Bukan, 8-1. (In Persian).
- Jalali, L. Azimi, P. Ebrahimipour, S. Makundi, P. (2024). Evaluation of citizens' satisfaction with emphasis on urban furniture. New ideas in geographic sciences. (In Persian).
- Jalilvand, J. (2019). The role of city councils in improving the quality of urban environment with an emphasis on urban furniture. informative, educational-research

- monthly, number 62. (In Persian).
- Jamsheedi Sheikhiabadi, A. Larzangeneh, M. Roshan Zamir, Sh. (2025). Assessing the Status of Urban Furniture and its Impact on Citizen Satisfaction: A Case Study of Taq-e Bostan Boulevard in Kermanshah, *Urban Structure and Function Studies*, 11(39), 7-28. (In Persian).
- Kamali, K. Tahmouri, P. (2013). An Analysis on Urban Beautification and Its SocioEconomic Effects. *World Applied Programming*, Vol (3), No (6), pp232-23. (In Persian).
- Kermona, M. (2013). Public places, urban spaces. Translation: Fariba Karai. Arts University Publications.
- Kohi, N. (2013). *Urban Anthropology*. Tehran, second edition.
- Liempt, I. v. Aalst, I, V. (2002). Urban Surveillance and the Struggle between Safe and Exciting Nightlife Districts. Paper for Annual RC21 Conference: The struggle to belong. Dealing with diversity in 21st century urban settings July 7-9 2011 Amsterdam
- Lotfi, S. (2018). The concept of the quality of urban life, its definitions. dimensions and measurement in urban planning, new attitudes in human geography, human geography, number 1, 65-80. (In Persian).
- Masoudi, K. (2008). Public spaces of the city, the place of social interaction. *Journal of the Organization of Municipalities of the country*, Tehran. (In Persian).
- Millward, A. Sabir, S. (2011). Benefits of a forested urban park: what is the value of Allan gardens to the city of Toronto, Canada? *Landscape and urban planning journal* 100.
- Naim, K. (2016). The role of lighting in providing security to cities. *International Congress on Civil Engineering, Architecture and Contemporary Urbanism*, Ahar, 8-1. (In Persian).
- Navidnia, M. (2013). An introduction to social security. Tehran: Research Institute of Strategic Studies, 6th year, 1st issue. (In Persian).
- Nazm Far, H. Alavi, S. Eshghi Chaharborj, A. (2017). Spatial Analysis of Security in Tehran City Parks. *Urban Planning Geography Research*, Volume 6, Number 3, 510-491. (In Persian).
- Pakzad, J. (1997). Identity and this identity with space. *Sharba Safa*, No. 21, Tehran. (In Persian).
- Pakzad, J. (2002). Round table discussion on the role of urban spaces in providing social security. *The fourth year of Municipalities Journal*, 41th issue. (In Persian).
- Pakzad, J. (2005). *Urban space design guide of the Ministry of Housing and Urban Development*. Tehran. (In Persian).
- Panahi, F. Gholamhosseini, R. Zadoli, F. (2014). The role of lighting in the design of urban spaces with the aim of increasing urban safety and security. *International Conference on Man, Architecture, Civil Engineering and the City*, 1, Tabriz, 8-1. (In Persian).
- Parfit, A. (1999). *Answers to violence: report of the committee responsible for violence and delinquency*. translated by Morteza Mohseni, Tehran, Ganj Danesh Library Publications. (In Persian).
- Porfarhadi, F. Tayyabi, S. (2013). The impact of lighting on the urban space with a security approach. *Iran lighting and lighting specialist conference*, Shiraz, 21-1. (In Persian).
- Rafi, N. Hassan Beigi, F. Mohammadzadeh De Bain, S. Yonsei, S. (1402). A review of the role and importance of urban furniture, the 11th international conference on modern accounting, management and humanities research in the third millennium, Tehran. (In Persian).
- Rafiyan, A. Khodayi, J. (2009). Survey of indicators and criteria affecting citizens' satisfaction with urban public spaces. *Strategy Magazine*, 18th year, number 53, 248-227. (In Persian).
- Rezaei Far, F. (2014). The role of the spaces with emirates in the traditional cities of Iran

- in reducing the crimes of Shahrizba, Emphasizing the CPTED approach, International Journal of Humanities, Year 19, Number 1. (In Persian).
- Rezaian, A. (2000). Management of Organizational Behavior. Somit Publications, first edition, pp. 109-111, Tehran. (In Persian).
- Rob, C. (1996). Urban Space, translated by Khosro Hashminejad. University Jihad Publishing House (Majeed) - Biyazi (paperback) - first edition.
- Saeednia, A. (1998). Tehran's Inconsistent Structure, Center for Architecture and Urban Development Studies and Research. Ministry of Housing and Urban Development, No. 17. (In Persian).
- Salehi, E. (2017). Environmental characteristics of safe urban spaces. study and research center and architecture. (In Persian).
- Salehi, E. (2013). Spatial and physical factors effective in the emergence of anomie in urban neighborhood. abstract of articles of the neighborhood development conference on the perspective of sustainable development of the city of Tehran, Tehran. (In Persian).
- Sarafi, M. (2000). Concept, basics and challenges of urban management. Quarterly Journal of Urban Management, Publications of the Organization of Municipalities, No. 1, pp. 61-72. (In Persian).
- Sarukhani, B. Manijeh N. (2015). Survey of social security of family and place of residence in Tehran. New Season Internet Magazine. (In Persian).
- Sasanipour, M. (2013). Investigating the sense of security of public spaces users in different areas of Shiraz city (a case study of Shiraz metropolis), Master of Geography and Urban Planning, Mazandaran University. (In Persian).
- Segarah Targbeh, M. (1998). Effective urban policies in crime prevention. Tehran, Tarbiat Modares University. (In Persian).
- Shadi Talab, J. (2013). Women's Social Participation. Women's Research. (In Persian).
- Shadman, K. (2013). Transferring Meaning in Architecture. Tehran, Hamshahri Newspaper, No. 290.
- Shahraki, M. Barhoui, M, A. Shaquzaei, D. (2019). The role of urban lighting and lighting design in the security of Zahedan city (with emphasis on the correct principles of lighting in urban landscapes), the third international conference on civil engineering, architecture and urban development management In Iran, No. 3, Tehran, 1-21. (In Persian).
- Shamlou, S. (1985). Psychopathology. Tehran, Chehr. (In Persian).
- Shariati, Saeed. (2003). Investigation of the feeling of public security in Khorasan province. Iqbal Research Institute, University of Mashhad. (In Persian).
- Sharifnejad, J. Goleban, R. (2014). The role of lighting in securing cities, international conference on architecture, urban planning. civil engineering, art and environment; Horizons of the future, look at the past, Tehran, 1-7. (In Persian).
- Timourian, K. Ziviar, P. (2012). Survey and study of the satisfaction of urban furniture standards (the case of District 2, District 2 of Tehran). Islamic Azad University, Shahrari Branch, Scientific Research Quarterly of the Geographical Society of Iran, New Edition, Year 11, Number (37), Volume (11), Pages 290-304. (In Persian).
- Zangiabadi, A. (2018). Analysis of the spatial distribution of sports furniture in urban parks and its effect on the satisfaction and acceptance of Citizens case study of Isfahan city. Quarterly Journal of Geography and Environmental Studies of the Department of Geography, first year, pre-issue two. (In Persian).
- ZangiAbadi, A. Tabrizi, N. (2016). Spatial analysis of urban furniture in the tourism area of the central part of Isfahan city.

- Isfahan University Humanities Research Journal, number 1 (22 series). (In Persian).
- ZangiAbadi, A. Tabrizi, N. (2004). Urban Furniture Design and Planning. Sharia Tos Publications. (In Persian).
- ZangiAbadi, A. Tabrizi, N. (2005). Spatial analysis of urban furniture in Imam Square (Naghsh Jahan) Isfahan. Payam Sabz Monthly. (In Persian).
- Ziari, K. Mehdi, A. Mahdian Behmiri, M. (2013). An analysis of the security of public spaces (case study: parks in the four districts of Qom Municipality). Aishim Journal of Space Geography, scientific-research quarterly of Golestan University, third year, 7th serial number, pp. 25-50. (In Persian).